

Onderwerp Implementatie Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg	
Nummer	2019/708357
Portefeuillehouder	Meijs, M.-Th.
Programma/beleidsveld	Sociaal
Afdeling	MO
Auteur	Seure, I
Telefoonnummer	0627250907
Email	Iseure@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>Soms leidt een ernstige psychische aandoening bij iemand ertoe dat hij een gevaar voor zichzelf of anderen is. Tot voor kort was een verplichte opname in een instelling de enige manier om deze mensen te helpen en het gevaar weg te nemen. Dit werd geregeld in de Wet bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen (Wet Bopz). Met ingang van 1 januari 2020 geldt de nieuwe Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz). Waar de huidige Wet Bopz de gedwongen opname centraal stelt, wordt bij de Wvggz juist de zorg centraal gesteld. De nieuwe wet heeft als doel om: de rechtspositie van personen met een psychische stoornis te verbeteren, zo veel mogelijk dwang te voorkomen, zorg op maat te bieden en de kwaliteit van zorg te verhogen. Het vervangen van de Wet Bopz leidt tot meer verantwoordelijkheden voor gemeenten en heeft beleidsmatige en organisatorische veranderingen tot gevolg. Namelijk:</p> <ul style="list-style-type: none">- De gemeente moet een meldpunt inrichten en naar aanleiding van een melding van familie of betrokkenen over een persoon, binnen 14 dagen een verkennend onderzoek uitvoeren.- Bij het nemen van een crisismaatregel geldt de hoorplicht. De burgemeester dient hierbij de betrokkene in de gelegenheid te stellen om te worden gehoord. De betrokkene kan dan, zo mogelijk, zijn visie geven op de verplichte zorg.- Binnen de Wvggz geldt de verplichting tot het invoeren van een regionaal overleg waar in ieder geval (een vertegenwoordiging van) de colleges van B&W, de geneesheren-directeuren van de betrokken GGZ-instellingen en de officier van justitie deel van uitmaken.- Voor de nieuwe wet dient het huidige BOPZ-online systeem van de gemeente Haarlem aangepast te worden zodat deze applicatie toepasbaar is voor de uitvoering van de Wvggz.
Behandelaar voor commissie	Het college stuurt deze nota ter informatie aan de commissie samenleving.
Relevante eerdere besluiten	N.v.t.

Besluit College d.d. 17 september 2019	Besluit: Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,
---	--

Inleiding

Op 1 januari 2020 wordt de huidige Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Wet Bopz) vervangen door de Wet verplichte ggz (Wvggz) en de Wet Zorg en Dwang (Wzd). De Wet Bopz geeft zorgverleners de mogelijkheid om patiënten die door een stoornis van hun geestvermogens een gevaar vormen voor zichzelf of anderen, onder dwang op te nemen in een psychiatrisch ziekenhuis, psychogeriatrisch verpleeghuis of instelling voor verstandelijk gehandicapten. Ook biedt de wet mogelijkheden om deze mensen, als zij eenmaal onder dwang zijn opgenomen, in de instelling aan dwangbehandeling en andere vormen van dwang te onderwerpen.

Het vervangen van de Wet Bopz leidt tot meer verantwoordelijkheden voor gemeenten en heeft beleidsmatige en organisatorische veranderingen tot gevolg.

In deze informatienota worden de veranderingen van de nieuwe wet geïntroduceerd en de voorbereidende werkzaamheden voor de implementatie van deze wet uiteengezet die door het college zijn genomen en nog gedaan zullen worden. Aan de bijlage is een uitgebreide informatienotitie toegevoegd.

2. Kernboodschap

Soms leidt een ernstige psychische aandoening bij iemand ertoe dat hij een gevaar voor zichzelf of anderen is. Tot voor kort was een verplichte opname in een instelling de enige manier om deze mensen te helpen en het gevaar weg te nemen. Dit werd geregeld in de Wet bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen (Wet Bopz). Met ingang van 1 januari 2020 geldt de nieuwe Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg. Waar de huidige Wet Bopz de gedwongen opname centraal stelt, wordt bij de Wvggz juist de zorg centraal gesteld. De nieuwe wet heeft als doel om: de rechtspositie van personen met een psychische stoornis te verbeteren, zo veel mogelijk dwang te voorkomen, zorg op maat te bieden en de kwaliteit van zorg te verhogen.

Het vervangen van de Wet Bopz leidt tot meer verantwoordelijkheden voor gemeenten en heeft beleidsmatige en organisatorische veranderingen tot gevolg. De Wvggz kent twee procedures voor het opleggen van verplichte zorg. Namelijk: de zorgmachtiging en de crisismaatregel. De invoering van de Wvggz gaat gepaard met een aantal veranderingen.

De eerste verandering is dat de gemeente een meldpunt moet inrichten en naar aanleiding van een melding van familie of betrokkenen over een persoon, binnen 14 dagen verkennend onderzoek moet gaan

uitvoeren. Als een zorgmachtiging niet kan worden afgewacht, kan de burgemeester een crisismaatregel nemen. Een tweede belangrijke verandering in de procedure tot het nemen van een crisismaatregel is de toevoeging van de hoorplicht. De burgemeester stelt hierbij betrokkene, zo mogelijk, in de gelegenheid om te worden gehoord. De derde verandering is de verplichting binnen de Wvvgz tot het invoeren van een regionaal overleg waar in ieder geval (een vertegenwoordiging van) de colleges van B&W, de geneesheren-directeuren van de betrokken GGZ-instellingen en de officier van justitie deel van uitmaken. De laatste verandering heeft betrekking op de aanpassingen in het systeem dat de gemeente Haarlem gebruikt. Voor de nieuwe wet worden er door de leverancier aanpassingen gedaan in het huidige BOPZ-online systeem zodat deze applicatie toepasbaar is voor de uitvoering van de Wvvgz.

3. Consequenties

Voor de gemeentelijke taken en bijbehorende kosten die volgen uit de Wvvgz is in het bestuurlijk overleg van 6 mei jl. tussen het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) afgesproken om vanaf 2020 structureel € 20 miljoen toe te voegen aan het gemeentefonds. In de meicirculaire staat dat er een bedrag van € 152.093,- is toegekend aan de gemeente Haarlem voor het jaar 2020. De incidentele en structurele kosten voor de invoering van de Wvvgz worden onder de regiogemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners. De incidentele kosten in 2019 bedragen voor de gemeente Haarlem € 18.540,-. Deze kosten passen de binnen de begroting van de VRK. In 2020 zijn de incidentele en structurele kosten respectievelijk € 7.360,- en € 28.140,-. Bovengenoemde bedragen zijn de kosten van het meldpunt en verkennend onderzoek en zijn exclusief de kosten van ambtelijke capaciteit. Deze kosten zullen leiden tot het aanpassen van de begroting 2020-2023 van de VRK. Wat het exacte aantal meldingen gaat zijn dat in 2020 bij het meldpunt zal worden gedaan is nog onvoorspelbaar. Externe ontwikkelingen zoals het al dan niet openen van een landelijk telefoonnummer rond mensen met verward gedrag zullen impact hebben op de omvang van het aantal meldingen. De schatting voor het aantal meldingen bij het meldpunt voor de Wvvgz in 2020 ligt tussen de 120-240. Op basis van deze schatting is de verwachting dat de gemeente Haarlem met de structurele vergoeding uit het gemeentefonds de structurele en incidentele kosten voor de uitvoering van de Wvvgz zal kunnen dekken. Tot slot is voor een goede regionale samenwerking, preventie en communicatie naar inwoners de coördinator realisatie regionale samenwerking Wvvgz aangesteld (par. 4.3). Deze coördinator werkt vanuit de gemeente Haarlem en wordt bekostigd met een subsidie die is toegekend vanuit Zonmw. Dit is een financieringsorganisatie van innovatie en onderzoek in de gezondheidszorg. Daarnaast is er structureel ambtelijke capaciteit nodig. Binnen de gemeente Haarlem wordt onderzocht hoe dit het best kan worden ingevuld.

4. Vervolg

Allereerst wordt er toegewerkt naar het onderbrengen van het meldpunt en het verkennend onderzoek bij het al bestaande meldpunt Zorg & Overlast van de GGD. De verwachting is dat in september gestart wordt met de implementatie van dit meldpunt. Daarnaast heeft de gemeente Haarlem ervoor gekozen om de hoorplicht lokaal in te vullen, waarbij de burgemeester de betrokkenen zelf hoort of zich hierin laat adviseren door een ambtenaar. De Gemeente Haarlem is samen met de andere gemeenten in de regio en ketenpartners aan de slag met de uitwerking hiervan. Verder vindt in Kennemerland sinds december 2018 het verplichte regionaal overleg ieder kwartaal plaats. Wethouder Boij (Haarlemmermeer), burgemeester Nienhuis (Heemstede) en burgemeester Wienen (Haarlem) zijn aangewezen als portefeuillehouders voor de implementatie van de crisismaatregel. Tot slot neemt het college deel aan de werkgroep van de VNG om op de hoogte te blijven van de wijzigingen die worden aangebracht in het huidige BOPZ-online systeem van de gemeente Haarlem.

5. Bijlage

Informatienotitie Wvggz, 26 augustus 2019, kenmerk 2019/708382